בְּתוֹךְ הַנַּחַל

לֵיל שְׁביעי שֶׁל פֶּסַח - ה'תשע"ח

דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים נְעִירִים וּמְחַזְּקִים, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַנַּחַל נוֹבְעִי מְקוֹר חָכְמָה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי וּמִשָּׁם יִשְׁקוּן הָעֲדָרִים, לְהִתְחַזֵּק בַּעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא בְּכָל דֶּרֶךְ שֶׁיִּהְיוּ נִמְצָאִים

אֲשֶׁר נֶאֱמְרוּ עַל יְדֵי מוֹרֵנוּ רַבִּי **יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶעֶר** שְׁלִיט"א עַל פִּי דַּרְכּוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל **מָרָן מוֹהָרַ"שׁ זי"ע**

שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח

כִּסְעוּדַת לֵיל שְׁביעי שֶׁל פֶּסַח דִּבֵּר מַהֲר"י נ"י דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מֵעִנְיָנָא דְּיוֹמָא.

פָּתַח וְאָמַר מַהֲר"י נ"י, הִנֵּה עַם יִשְׂרָאֵל יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם! וַיְהִי כַּאֲשֶׁר עָבַר כַּמָּה יָמִים, וּפַרְעֹה רָאָה שֶׁאֵינָם חוֹזְרִים הִתְחִיל לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם, **וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל הַיָּם.**

וְיֵשׁ לְהָבִין מַה קָּרָה פֹּה? לָמָּה עָשָׂה לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת זֶה, שֶׁאַחֲרֵי שֶׁיָּצְאוּ מִמִּצְרַיִם 'עוֹדְךָ' עוֹד הַפַּעַם שֶׁיִּכָּנְסוּ בְּמֵצַר וּבְלַחַץ וּבְפַחַד וְכוּ' עִם פַּרְעֹה הָרָשָׁע הַזֶּה, וּבְוַדַּאי כָּל הָעָם כִּשְׁרָאוּ אֶת זֶה יָצְאוּ לְבָם מֵרֹב פַּחַד מַה יִּקְרֶה עִכְשָׁו אִתָּם וְכוּ', הֲרֵי כְּבָר יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם וְזֶהוּ, מַסְפִּיק, לָמָּה הָיָה מַגִּיעַ לְעַם יִשְׂרָאֵל הַצַּעַר הַזֶּה שֶׁיָּבוֹאוּ כָּל סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ לִרְדֹּף אַחַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַד אֲשֶׁר כֻּלָּם יִצְטָרְכוּ עוֹד הַפַּעַם לְהִכָּנֵס בְּצַעַר וּבְפַחַד כָּזֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב **וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' וְגוֹ'?**

אֶלָּא עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָשָׂה לָהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, שֶׁרָאוּ עַיִן בְּעַיִן אֵיךְ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁבָּא בִּשְׁלִיחוּת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לָהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים וְכוּ', עַד שֶׁזָּכוּ לְבַסּוֹף לָצֵאת מִמִּצְרַיִם. וְהִנֵּה כְּבָר יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם, נוּ מַה עַכְשָׁו? הֲרֵי עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְלָתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם! אֲבָל אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה! לֹא שׁוֹמְעִים שׁוּם הַכָּרַת הַטּוֹב מֵעַם יִשְׂרָאֵל! לֹא שׁוֹמְעִים שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יִתְּנוּ תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לֹא שׁוֹמְעִים שֶׁיָּשִׁירוּ שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם.

לָכֵן הוּצְרַךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְעוֹרֵר עוֹד הַפַּעַם אֶת הָרָשָׁע הַזֶּה פַּרְעֹה הַדּוֹב, לְעוֹרֵר עוֹד הַפַּעַם אֶת הָרָשָׁע הַזֶּה פַּרְעֹה שֶׁיַּתְחִיל לִרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָז **וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'** וְכוּ' וְקָרַע לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַּיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: **וַיּוֹשַׁע ה' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם** וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת ה' וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ: אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה' וְגוֹ', שֶׁאָז כְּבָר נָתְנוּ שִׁירָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אָז כְּבָר הִתְחִילוּ לָשִׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם, שֶׁעַל זֶה חִכָּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְזֶה מַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רָצָה מֵהֶם, **שֶׁיֹּאמְרוּ תּוֹדָה!, שֶׁיּוֹדוּ וְיִשַּׁבְּחוּ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.**

וְאָמַר מַהֲר"י נ"י, אִם מִתְבּוֹנְנִים רוֹאִים לִפְנֵי הַשִּׁירָה כְּשֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הִתְחִיל לָשִׁיר עִמָּהֶם שִׁירָה כָּתוּב שָׁם "וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ" וְתֵכֶף אַחַר כָּךְ "אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה", וְיֵשׁ לְהָבִין מַה מְרַמֵּז לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה **בְּסִמִיכוּת שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הַלָּלוּ?**

וְנַקְדִּים לָזֶה עִנְיָן חָשׁוּב, וְהוּא שֶׁיֵּשׁ טָעוּת אֵצֶל כַּמָּה אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ דְּבֵקִים אֶל צַדִּיק גָּדוֹל צַדִּיק שֶׁהָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת שֶׁבַע יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, הַנִּקְרָא בִּלְשׁוֹן הָעוֹלָם 24/7 וְהִנֵּה

הַצַּדִּיק הַזֶּה נִפְטַר, אֲזַי הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁזֶּה יִהְיֶה פְּחִיתוּת הַכְּבוֹד לְהַצַּדִּיק שֶׁהָיוּ דְּבוּקִים בּוֹ עַד עַכְשָׁו, אִם הֵם יִהְיוּ מְקָרְבִים עַכְשָׁו אֶל צַדִּיק אַחֵר שֶׁהוּא דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, רַק עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁעוֹת שֶׁבַע יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, הַנִּקְרָא 23/7 אוֹ צַדִּיק שֶׁדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רַק 18/6, וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלּוּ שָׂרִים לְעַצְמָם כָּל הַזְּמַן אֶת הַנָּסָּח שֶׁאוֹמְרִים בַּסְּלִיחוֹת "סָעֲדוּ הֻמָּה לְמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת" שֶׁהָרַבִּי נִפְטַר לִמְנוּחוֹת, וְהָלַךְ לוֹ לְעוֹלָמוֹ, וְעָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת, וַאֲנַחְנוּ אֵין לָנוּ עַכְשָׁו כְּלוּם, רַק לְהִתְאַנֵּחַ כָּל הַזְּמַן עַל מַה שֶּׁהָיָה, וְאֵין יוֹתֵר צַדִּיקִים, וּבָזֶה נִגְמָר הָעִנְיָן, זֶהוּ זֶה. [וְאַגַּב יֵשׁ כְּאֵלּוּ שֶׁמִּשְׁתַּמְּשִׁים בְּהַמִּשְׁפָּט הַזֶּה כְּשֶׁרְצָם נוֹסֵעַ לְנֶפֶשׁ, "סָעֲדוּ הֻמָּה לְמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת", אֲבָל כַּנִּרְאֶה הֵם לֹא יוֹדְעִים אֶת פֵּרוּשׁ הַמִּילוֹת, כִּי פֹּה בִּסְלִיחָה הַפִּיְּטָן כּוֹתֵב בְּהַמִּילָה "לְמְנוּחוֹת" הַכַּוָּנָה שֶׁהָלַךְ לוֹ לְעוֹלָמוֹ, וְהֵם כּוֹתְבִים אֶת זֶה עַל רַבָּם שֶׁהוּא חַי וְנוֹסֵעַ לְנֶפֶשׁ, וְלָכֵן בְּמַצָּב כָּזֶה הַנָּסָּח הַזֶּה נִרְאֶה קָצַת מְגֻחָךְ - וְלֹא בְּמָקוֹם הַנָּכוֹן, וְאֵין מִן הָרָאוּי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּפִתְגָּם הַזֶּה לְרַבִּי שֶׁהוּא עוֹדֶנּוּ בַּחַיִּים, וְאִם הַחֲסִידִים הָאֵלּוּ הָיוּ יוֹדְעִים אֶת פֵּרוּשׁ הַמִּילוֹת לֹא הָיוּ כּוֹתְבִים אֶת זֶה עַל רַבָּם הַחַי].

עַל כָּל פָּנִים הָאָדָם צָרִיךְ לִחְיוֹת עִם הַמְּציאוּת, וְזָכוּר לִי שֶׁהָיָה פֹּה בְּחוּץ לָאָרֶץ אִיזֶה חֶבְרָה שֶׁמָּכְרָה תַּפּוּחִים וְהָיָה לָהֶם מַשָּׁאִית, [כְּבָר הִרְבֵּה זְמַן לֹא רָאִיתִי אֶת הַמַּשָּׁאִית הַזֹּאת, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהוּא כְּבָר קִיבֵּל תִּקּוּן...] **וְעַל הַמַּשָּׁאִית הָיָה כָּתוּב "אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּהַכִּי טוֹב... אוֹ בְּכְלוּם"** [כְּאִלּוּ שֶׁהַתַּפּוּחִים שֶׁלָּהֶם זֶה הֲכִי טוֹב, וְאִם אֵין אֶת הַתַּפּוּחִים אֵין כְּדַאי לָאֱכוֹל שׁוּם תַּפּוּחִים, רַק הַתַּפּוּחִים שֶׁלָּהֶם אֲשֶׁר כְּפִי חַוַּת דַּעְתָּם הֵם הַתַּפּוּחִים הֲכִי טוֹבִים זֶה כְּדַאי לֶאֱכוֹל, וְחוּץ מִזֶּה כְּלוּם.] אֲבָל הָאֱמֶת לֹא כֵּן הוּא וְזֶה שְׁטוּת לְהַגִּיד כָּכָה, מַה שֶּׁצָּרִיךְ לְהַגִּיד הוּא "אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּהַכִּי טוֹב... וּבְכָל דָּבָר טוֹב שָׁרַק יֵשׁ, אֲפִילּוּ שֶׁאֵינוֹ הַכִּי טוֹב". וּכְמוֹ כֵּן הוּא גַּם כֵּן בְּעִנְיַן הִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק, שֶׁזֶּה אֵינוֹ פְּחִיתוּת הַכָּבוֹד לְהַצַּדִּיק הַקּוֹדֵם כְּשֶׁמִּתְקָרְבִים אַחֲרֵי הִסְתַּלְּקוּתוֹ לְצַדִּיק הַדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עַל פִּי מַדְרֵגָתוֹ, אַף אִם אֵין הַדְּבֵקוּת שֶׁלּוֹ בְּדִיּוּק כְּמוֹ הַדְּבֵקוּת שֶׁל הַצַּדִּיק הַקּוֹדֵם.

וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלּוּ אֲשֶׁר אֵינָם רוֹצִים לְקַבֵּל מָרוּת מֵאַף אֶחָד, וְאַחֲרֵי פְּטִירַת רַבָּם עָשׂוּ לְעַצְמָם קִבּוּצָה וְאוֹמְרִים שֶׁאֵין יוֹתֵר צַדִּיקִים בָּעוֹלָם, וְנוֹתְנִים לְעַצְמָם שֵׁם ... , וְאוֹמְרִים שֶׁאֵין כְּבָר צַדִּיקִים עַכְשָׁו בַּדּוֹר הַזֶּה שֶׁאֶפְשָׁר לְהִתְקָרֵב אֲלֵיהֶם עֲדַיִן, הֵם נִשְׁאָרוּ מַה שֶּׁנִּקְרָא בְּאִידִישׁ "אֶפְּגֶערִיסֶענֶע נַעֲרָנִים" [טִפְּשִׁים גְּדוֹלִים], וְלֹא זָזִים קָדִימָה כְּלָל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם. כִּי זֶה יְסוֹד גָּדוֹל שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁיֵּשׁ אֶחָד שֶׁהוּא יוֹתֵר חָכָם מִמֶּנִּי, וּכְמוֹ שֶׁמּוּהָרָא"ש הָיָה מִתְבַּטֵּא תָּמִיד "אַ מֶענְטְש דַּארְף הָאבְּן אֵיינֶער וָואס עֶר וֵוייסְט אַז עֶר איז 'עֶפֶּעס' קְלוּגֶער פּוּן מִיר". שֶׁאָדָם צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ אֶחָד שֶׁהוּא מַחְשִׁיבוֹ וּמַחְזִיקוֹ לְ'קְצָת' יוֹתֵר חָכָם מִמֶּנּוּ, הַיְנוּ הֵן אֱמֶת שֶׁאֲנִי חָכָם גָּדוֹל, אֲבָל יֵשׁ אֶחָד שֶׁהוּא 'קְצָת' יוֹתֵר חָכָם מִמֶּנִּי'. כִּי אָדָם צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בְּטוּל לְפָחוֹת לְאָדָם אֶחָד שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יוֹתֵר חָכָם מִמֶּנּוּ. וְזֶה כְּלָל גָּדוֹל וְחָשׁוּב מְאֹד שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, וּכְמוֹ שֶׁדִּבַּרְנוּ מִזֶּה כְּבָר שֶׁאֵצֶל טָהֳרַת הַמִּצְרָע יֵשׁ "מְטַהֵר" וְיֵשׁ "מִטַּהֵר" כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ויקרא יד, יא) וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן ה'מְטַהֵר' אֶת הָאִישׁ ה'מִטַּהֵר' וְגוֹ', וְלִכְאוֹרָה מַה הַהֶפְרֵשׁ בֵּין שְׁתֵּי הָאֲנָשִׁים הָאֵלּוּ, הֲלֹא שְׁנֵיהֶם הֵם אוֹתוֹ אוֹתִיּוֹת מ'ט'ה'ר' אֶלָּא הַחִלּוּק הוּא נְקוּדָה אַחַת, זֶה שֶׁמְּטַהֵר אֶת הַשֵּׁנִי יֵשׁ לוֹ נְקוּדַת שְׁוָא תַּחַת הָאוֹת 'מ' וְהַשֵּׁנִי שֶׁמְּקַבֵּל אֶת הַטָּהֳרָה יֵשׁ לוֹ רַק נְקוּדָה אֶחָד שֶׁהוּא נְקוּדַת חִירִיק תַּחַת הָאוֹת 'מ', וּמַה זֶּה בָּא לְרַמֵּז לָנוּ? זֶה בָּא לְרַמֵּז לָנוּ שֶׁאִם אַתָּה רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת הַטָּהֳרָה מֵהַכֹּהֵן הַיְנוּ מֵהַצַּדִּיק, עָלֶיךָ לְהָבִין וְלָדַעַת שֶׁהַצַּדִּיק הוּא עִם נְקוּדָה אַחַת יוֹתֵר מִמְּךָ. כִּי זֶה כְּלָל גָּדוֹל שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁיֵּשׁ אֶחָד שֶׁהוּא קָצָת יוֹתֵר חָכָם מִמֶּנִּי, יֵשׁ לוֹ נְקוּדָה אַחַת יוֹתֵר מִמֶּנִּי, וְיֵשׁ לוֹ טִפַּת שֵׂכֶל יוֹתֵר מִמֶּנִּי, שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל הַכֹּהֵן הַמְּטַהֵר, שֶׁיֵּשׁ לוֹ עִם נְקוּדָה אַחַת יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁרוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת הַטָּהֳרָה, וְעַל יְדֵי שֶׁמֵּבִין שֶׁיֵּשׁ אֶחָד בָּעוֹלָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְקוּדָה אַחַת יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, עַל יְדֵי זֶה יוּכַל לְקַבֵּל אֶת הַטָּהֳרָה שֶׁלּוֹ.

וְאָנוּ רוֹאִים אֲשֶׁר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לִפְנֵי שֶׁנִּסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם, הָיָה לוֹ בַּקָּשָׁה אַחַת, הַבַּקָּשָׁה הֲכִי חָזָק שֶׁרַק בִּיקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהִתְעַקֵּשׁ עַל זֶה מְאֹד שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ מַעֲנֶה עַל בַּקָּשָׁתוֹ, וּמַה הָיְתָה בַּקָּשָׁתוֹ?

"יִפְקֹד ה' אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה אֲשֶׁר יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה' כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה" רוֹאִים מִזֶּה אֶת נְחִיצוּת הָעִנְיָן הַזֶּה שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם אִישׁ עַל הָעֵדָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעֶה, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן 'אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ' וְאַף עַל פִּי שֶׁמשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא 24/7 כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא בַּתְרָא עה.) "וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו" וְלֹא 'כָּל הוֹדְךָ', זְקֵנִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר אָמְרוּ פְּנֵי מֹשֶׁה כִּפְנֵי חַמָּה, פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּפְנֵי לְבָנָה, עַיֵּן שָׁם. רוֹאִים מִזֶּה אֲשֶׁר אַף אִם הָיָה לְכֹלֵל יִשְׂרָאֵל רַבִּי כְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת שֶׁבַּע יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ, אַף עַל פִּי כֵן שָׁמוּ אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְהְיוֹת מַנְהִיג אַחֲרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֲשֶׁר הִגְדִּירוּ רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֶת יְהוֹשֻׁעַ מוּל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רַק כְּמוֹ פְּנֵי לְבָנָה, וּלְעֻמַּת זֶה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֲשֶׁר הָיָה כִּפְנֵי חַמָּה. רוֹאִים מִזֶּה אֲשֶׁר אֵין זֶה פְּחִיתוּת הַכָּבוֹד אִם הָאָדָם מִתְקָרֵב אַחַר הִסְתַּלְּקוּת רַבּוֹ אֶל צַדִּיק אֲשֶׁר דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רַק עֶשְׂרִים וְשֶׁלֹּשׁ שָׁעוֹת שֶׁבַע יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, הַנִּקְרָא 23/7, אוֹ אֲפִילוּ צַדִּיק שֶׁדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רַק 18/6, וְכֵן מָצִינוּ גַּם מֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת כְּגוֹן אֶצֶל הַשּׁוֹפְטִים שֶׁל כְּלַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיָה לָהֶם לְשׁוֹפֵט אֶת "יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ראש השנה כה:) יִפְתָּח בְּדוֹרוֹ כִּשְׁמוּאֵל בְּדוֹרוֹ, וְשָׁקוּל שְׁמוּאֵל כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. כִּי הָאָדָם אֵין לוֹ לוֹמַר אֲנִי מִתְקָרֵב רַק לְמֹשֶׁה שֶׁהוּא כִּפְנֵי חַמָּה אוֹ לִשְׁמוּאֵל שֶׁשָּׁקוּל כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, אֶלָּא אֲפִילוּ אִם יֵשׁ לוֹ רַק אֶת 'יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי' צָרִיךְ לָדַעַת אֲשֶׁר 'יִפְתָּח בְּדוֹרוֹ כִּשְׁמוּאֵל בְּדוֹרוֹ'.

וְכֵן כְּשֶׁמִּתְבּוֹנְנִים הָלְאָה אֵצֶל הַתַּנָּאִים וַאֲמוֹרָאִים אָנוּ רוֹאִים בְּכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁתָּמִיד הָלְכוּ וְהִתְקָרְבוּ אֶל תַּלְמִידֵי הַצַּדִּיק שֶׁהָיוּ מִקֹּדֶם, וְכָךְ הָלְכָה הַמְּסוֹרָה מִדּוֹר דּוֹר, רַבִּי וְתַלְמִיד, רַבִּי וְתַלְמִיד, וְכֵן כָּל הַתּוֹרָה שֶׁבַּעַל פֶּה 'תַּלְמִיד בַּבְלִי' שֶׁיֵּשׁ לָנוּ הַיּוֹם, הַכֹּל הוּא עַל יְדֵי הַמְּסוֹרָה מִדּוֹר דּוֹר, שֶׁעָרְכוּ וְסִדְּרוּ רָבִינָא וְרַב אַשִׁי, וְכֵן הָיָה נִמְשָׁךְ הַתּוֹרָה מִדּוֹר דּוֹר תָּמִיד, וְכָל קִיּוּם כְּלַל יִשְׂרָאֵל הוּא עַל יְדֵי הַמְּסוֹרָה מִדּוֹר דּוֹר שֶׁלֹּא נִפְסְקָה לְעוֹלָם.

וְהִנֵּה יֵשׁ תּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַל אוֹמֵר שָׁם (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן קפו) מַה שֶּׁמְּסַפְּרִין מוֹפְתִים מֵהַצַּדִּיקִים שֶׁבְּמְדִינוֹת קִיר"ה (דִּוּיזִן) **הוּא מֵחֲמַת שֶׁאַנְשֵׁיהֶם הֵם אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים וּמַאֲמִינִים בְּהַצַּדִּיקִים, כִּי עַל יְדֵי אֱמוּנָה שֶׁהֵם מַאֲמִינִים בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיק, עַל - יְדֵי - זֶה נִתְגַּלִּין מוֹפְתִים,** כִּי בֶּאֱמֶת הַצַּדִּיק בְּוַדַּאי מָלֵא מוֹפְתִים, וּכְשֶׁהוּא מַאֲמִין בְּהַצַּדִּיק וְנוֹתֵן עֵינָיו וְלִבּוֹ עַל דִּבְרֵי הַצַּדִּיק, עַל כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר, כִּי מַאֲמִין שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק, וּבְכַוָּנָה מְכֻוָּנֶת, אֲזַי אַחַר כָּךְ, כְּשֶׁבָּא לְבֵיתוֹ, כָּל מַה שֶּׁיֵּאָרַע אוֹתוֹ, הוּא מִסְתַּכֵּל הֵיטֵב עַל כָּל דָּבָר שֶׁיֵּאָרַע לוֹ, וּמֵבִין לְמַפְרֵעַ בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיק שֶׁדִּבֵּר עִמּוֹ בְּהִיוֹתוֹ אֶצְלוֹ, שֶׁזֶּה הָיְתָה כַּוָּנַת הַצַּדִּיק שֶׁרָמַז לוֹ בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים שֶׁדִּבֵּר עִמּוֹ, וְכֵן כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁיְּזַדַּמֵּן לוֹ, הוּא מוֹצֵא הַכֹּל בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיק לְמַפְרֵעַ, שֶׁרָמַז לוֹ שֶׁיִּהְיֶה כֵּן, נִמְצָא שֶׁנַּעֲשָׂה וְנִתְגַּלָּה הַמּוֹפְתִים עַל - יְדֵי - זֶה, וְכוּ', עַיֵּן שָׁם.
[וּמוֹהֲרָא"שׁ זי"ע הָיָה אוֹמֵר שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל הִתְכַּוֵּן פֹּה עַל הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ גָּרִים בְּמְדִינַת אוּנְגְּרִי' [אוּנְגָּרִין], שֶׁהָיָה לָהֶם אֱמוּנַת צַדִּיקִים חָזָק מְאֹד].

וְאִם מְעַיְּנִים בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל רוֹאִים דָּבָר מְעַנְיֵן, שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל לֹא כּוֹתֵב פֹּה שֶׁהַסִּבָּה שֶׁהֵם רוֹאִים מוֹפְתִים הוּא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לָהֶם צַדִּיקִים יוֹתֵר גְּדוֹלִים, צַדִּיקִים אֲשֶׁר דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ 24/7, לֹא, לֹא, רַבֵּנוּ זַל כּוֹתֵב פֹּה דָּבָר מְעַנְיֵן, שֶׁכָּל הַמּוֹפְתִים שֶׁהֵם רוֹאִים הוּא מֵחֲמַת **שֶׁאַנְשֵׁיהֶם הֵם אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים וּמַאֲמִינִים בְּהַצַּדִּיקִים, וְעַל יְדֵי הָאֱמוּנָה שֶׁהֵם מַאֲמִינִים בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיק עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלִּין הַמּוֹפְתִים,** כִּי הָעִקָּר תָּלוּי בְּהָאָדָם בְּעַצְמוֹ, וְדַיְקָא עַל יְדֵי הָאֱמוּנָה שֶׁל הָאָדָם נִתְגַּלִּים הַמּוֹפְתִים, כִּי אִם יֵשׁ לְהָאָדָם אֱמוּנַת צַדִּיקִים, וֶאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁבָּא דַּיְקָא עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, עַל יְדֵי זֶה הוּא רוֹאֶה מוֹפְתִים בְּכָל פְּרָט וּפְרָט, כִּמְבוֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל.

וּכְמוֹ שֶׁמְּסַפֵּר (שִׂיחוֹת הָר"ן סִימָן קפז) אֲשֶׁר פַּעַם אַחַת בָּא לִפְנֵי רַבֵּנוּ זַ"ל אִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו שֶׁהָיָה לוֹ חֹלִי

וּכְאֵב גָּדוֹל בְּיָדוֹ, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהָזִיז בְּיָדוֹ כְּלָל. וְהָיְתָה יָדוֹ תְּלוּיָה בְּצַוָּארוֹ כְּדֶרֶךְ הַחוֹלִים בִּידֵיהֶם. וְלֹא הָיָה יָכוֹל בְּשׁוּם אוֹפָן לְהוֹרִידָהּ, כִּי הָיָה חָלְיוֹ וּכְאֵבוֹ גָּדוֹל מְאֹד. וְהָיוּ מְדַבְּרִים לִפְנֵי רַבֵּנוּ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה שֶׁהוּא צָרִיךְ לִשְׁתּוֹת סַאלְץ (מֵי מֶלַח) וּלְקַבֵּל רְפוּאוֹת. וְהָאִישׁ הַהוּא הָיָה עָנִי גָּדוֹל וְלֹא הָיָה לוֹ דָּבָר עַל הוֹצָאוֹת וּרְפוּאוֹת.

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הַשּׁוּלְחָן בִּסְעוּדַת שַׁחֲרִית, עָנָה רַבֵּנוּ זַ"ל וְאָמַר לְאוֹתָן הַיּוֹשְׁבִין סְבִיבוֹ שֶׁזֶּה הָאִישׁ **בְּוַדַּאי** יֵשׁ לוֹ **אֱמוּנָה ? !** וְהֵשִׁיבוּ, הֵן **!**, וְכָפַל הַדְּבָרִים וְדִיבֵּר מִזֶּה קְצָת **אִם** יֵשׁ לוֹ **אֱמוּנָה**, וְהֵשִׁיבוּ: הֵן. אַחַר כָּךְ צִוָּה רַבֵּנוּ זַ"ל פִּתְאוֹם לְהָאִישׁ הַנַּ"ל שֶׁיּוֹרִיד יָדוֹ. וְנִבְהָל מְאֹד, וְכָל הָעָם נִבְהֲלוּ וְנִשְׁתּוֹמְמוּ, כִּי הָיָה דָּבָר תָּמוּהַּ מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה הָאִישׁ הָיָה חוֹלֶה בְּיָדוֹ זְמַן רַב שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹרִיד יָדוֹ וְעַכְשָׁו יוֹרִידֶנָּה פִּתְאוֹם ? ! אֲבָל תֵּכֶף שֶׁצִּוָּה רַבֵּנוּ זַ"ל ׳גְּזַר אֹמֶר וְיָקֻם׳. וְתֵכֶף לָקְחוּ מִמֶּנּוּ הַמִּטְפַּחַת שֶׁהָיְתָה יָדוֹ תְּלוּיָה עָלֶיהָ בְּצַוָּארוֹ וְהוֹרִיד יָדוֹ תֵּכֶף. וְהָיָה נַס מְפֹרְסָם לָעַיִן כֹּל שֶׁנִּתְרַפֵּא יָדוֹ תֵּכֶף בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה וְתֵכֶף חָזְרָה יָדוֹ לִבְרִיאוּתָהּ וְאֵיתָנָהּ כִּשְׁאָר כָּל אָדָם עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַיִן שָׁם. וְרוֹאִים מִזֶּה שֶׁעִקַּר הַמּוֹפְתִים תְּלוּיָה בֶּהָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ אֵצֶל הָאָדָם, כִּי זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא אֶת הַמּוֹפְתִים, הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ לְהָאָדָם זֶה מַשְׁפִּיעַ הַמּוֹפְתִים.

וְכֵן הַצַּדִּיק בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לָדַעַת מִזֶּה, שֶׁאֵין לוֹ לְהִתְגָּאוֹת כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה מוֹפְתִים עַל יָדוֹ, כִּי עָלָיו לָדַעַת שֶׁהַמּוֹפְתִים בָּאִים מִצַּד הָאֱמוּנָה הַחֲזָקָה שֶׁיֵּשׁ אֵצֶל הָאֲנָשִׁים הַמִּקָּרְבִים אֵלָיו, וְזֶה מַה שֶּׁמַּשְׁפִּיעַ לָהֶם אֶת הַמּוֹפְתִים, וְאֵין לוֹ לִתְלוֹת אֶת זֶה בִּזְכוּתוֹ, שֶׁזֶּה מֻחְמָת צִדְקָתוֹ וְכֹחוֹ, אֶלָּא הַכֹּל בָּא מֵהָאֱמוּנָה שֶׁל הָאָדָם, כִּי בְּוַדַּאי הַצַּדִּיק מִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִילַת הַצַּדִּיק, אֲבָל הָעִקָּר מַה שֶּׁגּוֹרֵם לְהַיְשׁוּעָה לָבֹא הוּא הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ לְהָאָדָם הַמְקֻרָּב אֶל הַצַּדִּיק.

כִּי רַק הָאֱמוּנָה הוּא הַמֵּבִיא אֶת הַיְשׁוּעָה, כִּי בֶּאֱמֶת אֲפִילּוּ הַצַּדִּיק בְּעַצְמוֹ שֶׁפּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת בִּתְפִלָּתוֹ זֶה הַכֹּל רַק עַל יְדֵי הָאֱמוּנָה, כִּי בְּלִי אֱמוּנָה אִי אֶפְשָׁר לִפְעֹל אֶת הַיְשׁוּעָה, כִּי הָאֱמוּנָה זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא אֶת הַיְשׁוּעָה, הֵן הָאֱמוּנָה שֶׁהַצַּדִּיק מַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיּוֹשִׁיעוֹ. וְהֵן הָאֱמוּנָה שֶׁהַתַּלְמִיד יֵשׁ לוֹ אֱמוּנָה חֲזָקָה בְּרַבּוֹ, וֶאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת.

וְכַיָּדוּעַ הַסִּפּוּר שֶׁהָיָה אֵצֶל הָרַב רַבִּי בָּרוּךְ מִמֶּעזְ׳בּוּז׳ שֶׁהָיָה לוֹ תַּלְמִיד שֶׁחָלָה מְאֹד, וְהָרַבִּי רַבִּי בָּרוּךְ תָּמִיד בֵּרַךְ אוֹתוֹ בִּבְרָכַת רְפוּאָה שְׁלֵימָה, וְהִתְפַּלֵּל עָלָיו כָּל הַזְּמַן שֶׁיְּזַכֶּה לְהִתְרַפְּאוֹת, וְהַתַּלְמִיד הַזֶּה הָיָה גָּר בָּעִיר אַחֶרֶת, וּבְכָל פַּעַם הָיָה הָרַבִּי רַבִּי בָּרוּךְ זִי"ע שׁוֹאֵל בִּשְׁלוֹמוֹ מַה שְׁלוֹם הַתַּלְמִיד הַזֶּה, וְאֵיךְ הוּא מַרְגִּישׁ, הַאִם הַמַּצָּב שֶׁלּוֹ הִשְׁתַּפֵּר וְכוּ׳, וּפַעַם כְּשֶׁשָּׁלַח אֶת תַּלְמִידוֹ לְהִתְוַדַּע בִּשְׁלוֹם תַּלְמִידוֹ וְהִנֵּה תַּלְמִידוֹ מָצְאָה אֵיזֶה שְׁרָרָה שֶׁהִגִּיעַ מִמְּקוֹם מוֹשָׁבוֹ שֶׁל הַתַּלְמִיד הַזֹּאת, וְשָׁאַל הַתַּלְמִיד אֶת הַשְׁרָרָה מַה שְׁלוֹם הָאִישׁ הַזֶּה, עָנְתָה הַשְׁרָרָה, הָאִישׁ הַזֶּה ? מִסְכֵּן הַמַּצָּב שֶׁלּוֹ הִדְרַדֵּר מְאֹד, וּמִסְכֵּן נִפְטָר בִּדְמֵי יָמָיו, וְהוּא כְּבָר אֵינֶנּוּ בֵּין הַחַיִּים ! וְתֵכֶף וּמִיָּד חָזַר הַתַּלְמִיד אֶל רַבּוֹ, וְרַבּוֹ שְׁאָלוֹ מַה הַמַּצָּב, וְלֹא רָצָה לְהַגִּיד כִּי הוּא פִּיחֵד מְאֹד לְהַגִּיד אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַזֹּאת, עַד שֶׁרַבּוֹ הִלְחִיץ עָלָיו שֶׁיַּגִּיד מַה קּוֹרָה, וְסִפֵּר לוֹ אֶת כָּל הַקּוֹרוֹת אוֹתוֹ שֶׁמָּצָא אֶת הַשְׁרָרָה הַזֹּאת שֶׁאָמְרָה כָּךְ וְכָךְ. וְאֵיךְ שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי בָּרוּךְ זִי"ע שָׁמַע אֶת זֶה נָתַן צְעָקָה גְּדוֹלָה ׳שֶׁקֶר וְכָזָב׳ ׳שֶׁקֶר וְכָזָב׳, **אֵינִי מַאֲמִין לְמַה שֶּׁאַתָּה אוֹמֵר !** לֵךְ תַּחֲזֹר עוֹד הַפַּעַם לַתַּחֲנָה אֵיפֹה שֶׁמַּגִּיעִים אֲנָשִׁים מֵהָעִיר הַזֹּאת, וְתִשְׁאַל עוֹד הַפַּעַם בִּשְׁלוֹם הַתַּלְמִיד הַזֶּה מַה שְׁלוֹמוֹ. וְהָלַךְ הַתַּלְמִיד וּמָצָא אִישׁ אַחֵר אֲשֶׁר רַק עַכְשָׁו הִגִּיעַ מֵהָעִיר הַהוּא, וּשְׁאָלוֹ בִּשְׁלוֹם הַתַּלְמִיד הַחוֹלֶה, וְעָנָה וְאָמַר הָאִישׁ שֶׁבָּא מִשָּׁם, הָאִישׁ הַזֶּה ? אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵיזֶה נִסִּים הָיָה לוֹ ! הַמַּצָּב שֶׁלּוֹ הִשְׁתַּפֵּר לְגַמְרֵי ! הוּא קָם מֵחוֹלְיוֹ, וְהוּא כְּבָר בָּרִיא וְשָׁלוֹם כְּאַחַד הָאָדָם !, וְתֵכֶף וּמִיָּד חָזַר הַתַּלְמִיד אֶל רַבּוֹ

וְסִפֵּר לוֹ כָּל הֶנַּעֱשֶׂה וְנִשְׁמָע עִם תַּלְמִידוֹ הַיָּקָר, וְשָׂמַח הָרַב רַבִּי בָּרוּךְ מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר לְהַתַּלְמִיד הַזֶּה, "תֵּדַע לְךָ שֶׁהַשְׁרָרָה הַזֹּאת שֶׁבָּאתָה לְכָאן וְאָמְרָה לְךָ אֶת הַבְּשׂוֹרָה הֲלֹא טוֹבָה הַקּוֹדֶמֶת, הִיא הָיְתָה הַנְּקֻבָּה שֶׁל הַסָּמ"ךְ מ"ם, וְהִיא בָּאתָה לְכָאן כְּדֵי לְהַחְלִישׁ אֶת דַּעְתִּי שֶׁאֲאַבֵּד אֶת הָאֱמוּנָה הַחֲזָקָה שֶׁהָיָה לִי, כִּי הָיְתָה לִי אֱמוּנָה מְאֹד חֲזָקָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהַתַּלְמִיד הַזֶּה יִהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵימָה, וְכָל הַזְּמַן הִתְפַּלַּלְתִּי עָלָיו בֶּאֱמוּנָה חֲזָקָה מְאֹד, וְהִיא בָּאתָה לְכָאן כְּדֵי לְהַחְלִישׁ אֶת אֱמוּנָתִי, וְתֶכֶף כְּשֶׁצָּעַקְתִּי 'שֶׁקֶר וְכָזָב' 'שֶׁקֶר וְכָזָב' 'אֲנִי לֹא מַאֲמִין לָזֶה שֶׁאַתָּה מְסַפֵּר שֶׁהוּא מֵת', וְחִזַּקְתִּי אֶת אֱמוּנָתִי, וְהִמְשַׁכְתִּי לְהִתְפַּלֵּל עִם תֹּקֶף אֱמוּנָתִי, הִגִּיעַ הַיְשׁוּעָה וְלֹא יָכְלָה לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר לְהַתַּלְמִיד, וְהָיָה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵימָה, אֲבָל תֵּדַע לְךָ אִם הָיְתָה נֶחְלָשׁ אֱמוּנָתִי הָיָה הַתַּלְמִיד בֶּאֱמֶת נִפְטָר, אֲבָל עַכְשָׁו עַל יְדֵי שֶׁהִתְחַזַּקְתִּי בֶּאֱמוּנָה חֲזָקָה מְאֹד, בָּאָה הַיְשׁוּעָה.

רוֹאִים מִכָּל זֶה, שֶׁהָאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהָאֱמוּנָה בְּהָרַב הַצַּדִּיק, זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת לְהָאָדָם.

וְעַל פִּי זֶה אֶפְשָׁר לְהָבִין כִּבֵּר אֶת הַסְּמִיכוּת שֶׁל שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ (שמות יד, לא) **"וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ"** – **"אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה"**, אֲשֶׁר לְכְאוֹרָה מַה שַּׁיְכוּת יֵשׁ לִשְׁתֵּי הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ, וְלָמָּה נִסְמְכָה זֶה לָזֶה? אֶלָּא לְפִי מַה שֶּׁהִקְדַּמְנוּ אֶפְשָׁר לְהָבִין אֶת זֶה מְאֹד, כִּי בֶּאֱמֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ 'הַצַּדִּיק' בְּעַצְמוֹ, כְּשֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁאֵין לְהָעָם אֱמוּנַת חֲכָמִים, כּוֹאֵב לוֹ מְאֹד, וְנִשְׁבַּר לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ מְאֹד עַל זֶה שֶׁאֵין אֱמוּנָה אֵצֶל כְּלַל יִשְׂרָאֵל, כִּי אֱמוּנַת חֲכָמִים זֶה יְסוֹד הַיְסוֹדוֹת, וְכָל הָעֲתִיד שֶׁל כְּלַל יִשְׂרָאֵל הַכֹּל תָּלוּי רַק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְכֵן כָּל הַמּוֹפְתִים וְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְכוּ' הַכֹּל בָּא רַק עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְלָכֵן כְּשֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁחָסֵר אֱמוּנַת חֲכָמִים אֵצֶל הָעָם, כּוֹאֵב לוֹ מְאֹד, וְנִשְׁבַּר לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ מְאֹד עַל זֶה. כִּי הָעִקָּר הוּא הָאֱמוּנָה. אֲבָל לְהֵפֶךְ כְּשֶׁהַצַּדִּיק רוֹאֶה שֶׁכֵּן יֵשׁ אֱמוּנַת חֲכָמִים אֵצֶל הָעָם, וְכֵן יֵשׁ אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֲשֶׁר כַּמּוּבָן בָּא דַּיְקָא עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, כַּמּוּבָא בִּמְכִילְתָּא (בְּשַׁלַּח) אֲשֶׁר דַּיְקָא עַל יְדֵי אֱמוּנָה בְּמֹשֶׁה הָיָה לָהֶם אֱמוּנָה בַּה', כְּשֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ רוֹאֶה אֶת זֶה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אֱמוּנַת חֲכָמִים אֲזַי זֶהוּ הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה אֶצְלוֹ, וְלָכֵן דַּיְקָא כְּשֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ רָאָה אֲשֶׁר **"וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ"** דַּיְקָא **אָז הָיָה יָכוֹל לָשִׁיר "אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה"**, כִּי דַּיְקָא עַל יְדֵי הָאֱמוּנַת חֲכָמִים בָּאִים כָּל הַיְשׁוּעוֹת, וְכָל הַבְּרָכוֹת, וּבָזֶה מוּבָן מְאֹד הַסְּמִיכוּת שֶׁל שְׁתֵּי הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ, **"וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ"** – **"אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה"**, שֶׁדַּיְקָא עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים אֶפְשָׁר לְהַצַּדִּיק מֹשֶׁה לָשִׁיר וְלִשְׁמוֹחַ.

וְהִנֵּה עַכְשָׁו נִפְטַר הָרַבִּי מִוִּיזְנִיץ זי"ע שֶׁהָיָה גָּר בְּמַאנְסִי הָרַב הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי מָרְדְּכַי זי"ע וְיָדוּעַ שֶׁגַּם הוּא הָיָה נוֹהֵג לִשְׁאוֹל הַרְבֵּה פְּעָמִים לְאֵלּוּ שֶׁבָּאוּ אֵלָיו "דוּ גְלֵייבְסְט?" "דוּ גְלֵייבְסְט?" [אַתָּה מַאֲמִין? יֵשׁ לְךָ אֱמוּנָה?] כִּי רָצָה לְהַכְנִיס בַּחֲסִידָיו אֱמוּנַת חֲכָמִים, כִּי הָעִקָּר הוּא אֱמוּנָה, שֶׁיִּהְיֶה לְהָאָדָם אֱמוּנַת חֲכָמִים וֶאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁזֶּה יְסוֹד גָּדוֹל בַּחַיִּים, וְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְכָל הַמּוֹפְתִים בָּאִים רַק מִזֶּה.

וְהַצַּדִּיקִים הָאֵלּוּ שְׁנֵי הָאַחִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל וִיזְנִיץ הָרַב הַצַּדִּיק רַבִּי מָרְדְּכַי זי"ע, וְהָרַב הַצַּדִּיק רַבִּי מָרְדְּכַי זי"ע, תָּמִיד רָאוּ אֶצְלָם אֶת מִידַּת הַתְּמִימוּת וְהַפְּשִׁטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, וְזֶה מַה שֶּׁהֵם רָצוּ לְהַכְנִיס בְּהַחֲסִידִים שֶׁלָּהֶם לִהְיוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, רַק אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים. וְזָכִיתִי אֲנִי לִהְיוֹת אֵצֶל שְׁנֵיהֶם, בִּשְׁנַת תשל"ו הָיִיתִי בְּמַאנְסִי בְּיוֹם כִּפּוּר, וְכֵן הָיִיתִי בְּבַחֲרוּתִי אֵצֶל הָרַבִּי רַבִּי מֹשֶׁה זי"ע, לְמֶשֶׁךְ תְּקוּפָה, וְרָאִיתִי אֶת עֲבוֹדָתָם בַּקֹּדֶשׁ, הֵם הָיוּ מַתְמִידִים גְּדוֹלִים, וְרָאוּ אֶצְלָם הַתְמָדָה כָּזֶה בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מַמָּשׁ יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, וְהַכֹּל בִּפְשִׁיטוּת. וְכֵן אֲנִי זוֹכֵר פַּעַם אֶחָד שֶׁהָרַבִּי רַבִּי מֹשֶׁה זי"ע רָץ לְתוֹךְ הַבַּיִת הַכְּנֶסֶת כְּשֶׁזֶּה הָיָה קָרוֹב מְאֹד לִשְׁקִיעָה כְּדֵי לְתְפֹּס תְּפִילַת מִנְחָה לִפְנֵי שֶׁזֶּה יִהְיֶה מְאֻחָר, וְהַכֹּל עָשָׂה בִּפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, כִּי כָּל רְצוֹנוֹ הָיָה לִהְיוֹת יְהוּדִי כָּשֵׁר בִּפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת,

וְזֶה גַּם מַה שֶּׁהָאַחִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ רָצוּ לְהָאִיר בְּהַחֲסִידִים שֶׁלָּהֶם לִהְיוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים בִּפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת.

וְאַנַּב אֲנִי זוֹכֵר כְּשֶׁהָיִיתִי בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲצִלּוֹ, זֹאת הָיָה בְּשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל פְּטִירַת אָבִיו הַקָּדוֹשׁ, וּכְשֶׁהָיָה אוֹמֵר דִּבְרֵי תּוֹרָה בְּשֵׁם אָבִיו הָיָה עֲדַיִן אוֹמֵר ׳הֲרֵינִי כַּפָּרַת מִשְׁכָּבוֹ׳ כִּי עֲדַיִן הָיָה בְּשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הִסְתַּלְקוּתוֹ, וְחִבֵּב אוֹתָנוּ מְאֹד, וְשָׁלַח מֵהַשִּׁירַיִם לְהַבַּחוּרִים שֶׁל הַיְשִׁיבָה שֶׁלִּי שֶׁהָיִיתִי אִתָּם בְּחַצְרוֹת קָדְשׁוֹ, וְהָיָה מְצַוֶּה שֶׁיִּתְּנוּ שִׁירַיִים לְהַ׳פּוֹנוֹבִיצֶ׳ע בָּחוּרִים, וְכַמּוּבָן עַד שֶׁהַשִּׁירַיִם הִגִּיעַ אֲלֵינוּ כְּמְעַט וְלֹא נִשְׁאַר שׁוּם דָּבָר, כִּי הַחֲסִידִים שֶׁהֶעֱבִירוּ אֶת זֶה כָּל אֶחָד מִשַּׁךְ פִּטְרַ׳ אֶחָד, עַד שֶׁכְּמְעַט וְלֹא נִשְׁאַר כְּלוּם.

וְאֶחָד מֵהַדְּבָרִי תּוֹרוֹת שֶׁהוּא אָמַר בְּשֵׁם אָבִיו הָאֱמֶרִי חַיִּים, שֶׁאֲנִי זוֹכֵר עֲדַיִן, הוּא, שֶׁהוּא אָמַר ״**חֲסַל סִדּוּר פֶּסַח״, סִדּוּ״ר בְּגִימַטְרִ׳ רַ״ע, הַיְנוּ אִם אָדָם רוֹצֶה לְ׳חַסֵּל׳ אֶת הָרַ״ע שֶׁבְּגִימַטְרִ׳ סִדּוּ״ר, אֲזַי הָעֵצָה לָזֶה הוּא ״פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ״, שֶׁתִּפְתַּח אֶת הַפֶּה כְּהִלְכָתוֹ, כְּפִי הַהֲלָכָה, הַיְנוּ שֶׁתְּדַבֵּר רַק דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים, דִּבּוּרִים הַמְּתֻקָּנִים, וְלֹא חַס וְשָׁלוֹם דִּבּוּרִים אֲסוּרִים לְשׁוֹן הָרָע רְכִילוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳, רַק פֶּה-סָח כְּהִלְכָתוֹ, שֶׁתְּדַבֵּר כְּפִי שֶׁהַהֲלָכָה מַתִּיר לְךָ לְדַבֵּר**, ודפח״ח.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְזַכֵּנוּ לִהְיוֹת מִקְּרֹבִים אֶל צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, וְנִזְכֶּה לֶאֱמוּנַת חֲכָמִים חֲזָקָה, וֶאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכֶּה לִרְאוֹת מוֹפְתִים וְשִׁדּוּד הַטֶּבַע בְּכָל פְּרָט וּפְרָט מֵחַיֵּינוּ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁנִּזְכֶּה לְשַׂמֵּחַ אֶת הַצַּדִּיק תָּמִיד, וְחַס וְשָׁלוֹם לֹא לְהַחְלִישׁ דַּעַת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים הַדְּבֵקִים בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, אָמֵן.